

EUROPEAN POLICY BRIEF

chief

Cultural Heritage and Identities of Europe's Future

CULTURAL HERITAGE AND IDENTITIES OF EUROPE'S FUTURE (CHIEF): INFORME BREU SOBRE DESENVOLUPAMENT DE L'APRENENTATGE CULTURAL PER A LA INCLUSIÓ I LA COHESIÓ ENTRE LES PERSONES JOVES A EUROPA

El primer informe breu del projecte CHIEF presenta una visió general del projecte i els seus resultats inicials. Un segon informe breu (abril 2020) es presentarà amb l'actualització de resultats i les recomanacions per a polítiques públiques.

Setembre 2019

SOBRE CHIEF

Cultural Heritage and Identities of Europe's Future (CHIEF) és un projecte internacional finançat per la Comissió Europea i liderat per la Universitat d'Aston (GB) i amb la implicació de grups de recerca, representants de la societat civil i de l'administració de nou països (Croàcia, Geòrgia, Alemanya, Índia, Letònia, Eslovàquia, Espanya i Turquia). El projecte va començar el maig de 2018 i té una durada de 3 anys.

Objectius:

- examina els processos i l'entorn que influeix en l'aprenentatge cultural de les persones joves, així com la seva identitat cultural a través d'una aproximació interdisciplinària que combina diferents metodologies;
- advoca per una interpretació inclusiva del patrimoni cultural europeu com a fonament per a la socialització i la identitat culturals;
- planteja el repte de l'etno-nacionalisme, la xenofòbia i altres visions excloents de la identitat cultural europea que poden conduir a la intolerància i la marginació de certs grups socials; posant en risc el futur del projecte europeu;
- recomana estratègies efectives per tal d'ampliar l'aprenentatge cultural entre les persones joves d'una manera que reflecteixi l'heterogeneïtat de la cultura i el patrimoni dels europeus actuals, així com la diversitat com a referent històric de la identitat europea.

Aquest informe breu aporta una mirada global sobre els resultats principals de dues revisions sistemàtiques fetes a:

1. Documents rellevants de polítiques públiques per a l'educació cultural en els països i regions del projecte CHIEF (n=194).
2. Currículums nacionals o regionals per a l'educació secundària en les matèries de ciències socials i humanitats (n=107).

1. Diversos contextos institucionals i continguts

- 1.1** La majoria dels documents de polítiques públiques, així com els currículums, no proporcionen definicions de “cultura”, “educació cultural”, o “patrimoni cultural”. Això té implicacions per a la coherència de les polítiques públiques, com ara el fet que la responsabilitat de l’educació cultural està dispersa entre diferents cossos i departaments governamentals.
- 1.2** La majoria dels documents de polítiques públiques nacionals descriuen l’educació cultural com un fet instrumental més que com un valor per si mateixa. Els beneficis desitjats varien força entre els contextos nacionals o regionals, però hi ha consistència en l’èmfasi que es posa en el potencial econòmic de l’educació cultural. Els actors polítics semblen respondre a la percepció de la cultura com a despesa més que com a inversió, posant en primer pla el potencial econòmic de la cultura i el patrimoni cultural, així com la seva capacitat per al desenvolupament i la regeneració local o regional.

2. Finançament en declivi

- 2.1** La inversió pública en educació cultural està dirigida cada vegada més cap a les grans institucions (típicament associades amb l’“alta cultura”).
- 2.2** La reducció dels fons públics coincideix amb la crida als proveïdors culturals per tal que diversifiquin el seu finançament, amb un increment de la confiança en les donacions benèfiques, els guanys i el mecenatge privat o corporatiu.

3. Relacions complexes entre la identitat nacional i la inclusió cultural

- 3.1** S’observen compromisos clars cap a la tolerància social i cultural, que queda reflectit en els programes que posen l’educació cultural com a conductor de la tolerància social envers la diversitat i la inclusió (a partir d’ara només inclusió).
- 3.2** L’efectivitat d’aquests compromisos pot quedar reduïda per la manca de reconeixement de les tensions i contradiccions que es produeixen entre la identitat nacional i la voluntat d’inclusió, així com per l’intent d’integrar a les minories culturals a les normes culturals imperants. Això és particularment problemàtic quan les narratives nacionals no saben com abordar críticament el “passat conflictiu”, com ara el (post)colonialisme. Això pot limitar la participació dels que tenen una història que ha estat exclosa de la narrativa nacional, així com fer perdre l’oportunitat de posar en qüestió les visions que són excloents.

4. Barreres estructurals i infraestructurals per a l’accés i la participació cultural

- 4.1** Els documents de polítiques públiques reconeixen l’existència de barreres a l’accés i la participació cultural a causa de les desigualtats socio-econòmiques i ètniques. Caldria tenir més consideració per l’impacte de les desigualtats relacionades amb el gènere, la religió i les discapacitats. També caldria tenir en compte les discrepàncies que hi poden haver entre l’oferta cultural i la diversitat de necessitats i interessos de les persones joves.

5. Identitat cultural europea: la lluita per un espai comú

- 5.1** Hem trobat poques evidències de programes o iniciatives que busquin situar les pràctiques de la cultura nacional en el marc de la identitat europea. En alguns països, es posa èmfasi en el fet que la cultura nacional és constitutiva de la cultura de la Unió Europea, malgrat que en altres casos l’èmfasi es posa en les regions europees més que en la Unió Europea. En alguns països que esperen unir-se a la UE (Geòrgia i Turquia), els documents oficials posen l’accent en la creixent convergència entre les pràctiques culturals nacionals i les de la UE.
- 5.2** El currículum escolar reflecteix la manca d’un comú denominador en la definició de la identitat europea en el pla nacional.

RECOMANACIONS

1. Perquè tinguin coherència, cal que les polítiques públiques rellevants (relacionades amb l'educació, el desenvolupament, l'esport i la "cultura") siguin consistents i s'orientin cap als objectius d'aprenentatge cultural del país (o d'Europa).
2. Cal un finançament públic adequat i segur per a l'educació cultural, alhora que cal reconèixer els reptes financers que estan afrontant molts governs. El finançament ha de tenir en compte no només el sistema d'educació formal, sinó també el no-formal i els entorns informals de la socialització cultural com a recursos rics d'innovació en l'alfabetització cultural, la creativitat i la inclusió.
3. Cal prendre en consideració la necessitat de reconèixer i comprometre's a fons en relació amb les tensions entre cultura nacional i voluntat d'inclusió. A la pràctica, això requereix una orientació política clara en la implementació de polítiques públiques i del currículum, per tal de:
  - incloure un reconeixement incondicional al valor de la diversitat cultural per a la societat, el patrimoni cultural i la identitat;
  - desafiar els mites nacionals que ignoren el "passat conflictiu" i marginen les minories en el marc de la narrativa històrica nacional;
  - interactuar amb les formes d'activisme cultural d'arrel, així com amb les iniciatives de la societat civil que promouen el diàleg intercultural i la inclusió.
4. Per solucionar les barreres que es troben les persones joves en l'accés i la participació cultural recomanem:
  - destinar una part més important de recursos públics a iniciatives adreçades a grups econòmicament desfavorits;
  - democratitzar l'actual aproximació de dalt a baix en la participació cultural, integrant la gent jove des de diferents entorns culturals en tots els aspectes de presa de decisions i col·laborant amb els actors i entitats que ja desenvolupen activitats d'aprenentatge cultural de base;
  - sincronitzar l'oferta cultural amb els interessos culturals emergents de la gent jove;
  - dur a terme una avaluació consistent i constructiva dels esforços i les iniciatives destinades a l'accés i la participació cultural.
5. Per tal d'afrontar les amenaces actuals del projecte europeu, la noció futura de la identitat cultural europea ha de reflectir l'heterogeneïtat dels patrimonis culturals europeus actuals. La diversitat en totes les seves formes ha de ser reconeguda com un element clau de l'espai cultural i social europeu, com quelcom que ha definit històricament la identitat europea. Per donar suport a aquest procés, recomanem aquelles polítiques públiques i aquells currículums que promouen perspectives que no identifiquen només la idea de cultura amb les de nació, raça, etnicitat o religió (la qual cosa essencialitza les diferències culturals i que tracta les desigualtats principalment en termes de diferències culturals).

El pròxim informe breu produït pel projecte CHIEF mostrarà la recerca empírica en curs amb persones joves, educadors, societat civil i treballadors de la cultura i del patrimoni cultural, aportant recomanacions, basades en evidències, per tal d'assolir aquests objectius.

INFORMACIÓ DE PROJECTE

NOM DEL PROJECTE	Cultural Heritage and Identities of Europe's Future (CHIEF)
COORDINADOR	Dr Anton Popov, School of Languages and Social Sciences, Aston University, Birmingham, B4 7ET, UK, a.popov@aston.ac.uk
CONSORCI	<i>Aston University, Birmingham, United Kingdom</i> <i>CRRC Georgia Non-entrepreneurial (Non-commercial), Tbilisi, Georgia</i> <i>Culture Coventry, Coventry, United Kingdom</i> <i>Daugavpils Universitate, Daugavpils, Latvia</i> <i>Hochschule Fuer Angewandte Wissenschaften, Hamburg, Germany</i> <i>Institut Drustvenih Znanosti Ivo Pilar, Zagreb, Croatia</i> <i>Mimar Sinan Fine Arts University, Istanbul, Turkey</i> <i>The Savitribai Phule Pune University, Pune, India</i> <i>Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain</i> <i>Univerzita Komenskeho V Bratislave, Bratislava, Slovakia</i>
FINANÇAMENT	Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020), Societal Challenge 6 – Europe in a changing world: inclusive, innovative and reflective societies", call H2020-SC6-CULT-COOP-2017-two-stage UNDERSTANDING EUROPE - PROMOTING THE EUROPEAN, topic "CULT-COOP-03-2017- Cultural literacy of young generations in Europe".
DURADA	Maig 2018 – Abril 2021 (36 mesos).
PRESSUPOST	Finançament de la UE: €4,580,371.25
WEB	http://www.chiefproject.eu
PER A MÉS INFORMACIÓ	Contacte Dr. Anton Popov, Coordinador del Projecte CHIEF a.popov@aston.ac.uk
PER SABER-NE MÉS	National Cultural/Educational Policy Review http://chiefproject.eu/deliverables/national-cultural-educational-policy-review/ National Curriculum Review Reports http://chiefproject.eu/deliverables/national-curriculum-review-reports/